

ARBETS-PM INOM UGU-PROJEKTET

INSAMLING AV STANDARDPROVSRESULTAT I ENGELSKA FÖR ÅRSKURS ATTA VÅREN 1982

**TILLHÖR REFERENSBIBLIOTEKET
UTLÅNAS EJ**

Kerstin Ek   Astrid Pettersson
November 1982

INNEHALLSFÖRTECKNING

Sid

Bakgrund	1
Tidsplan	1
Information och tillvägagångssätt vid insamlingen	1
Resultat	3
Kodning och stansning	4

REFERENSER	5
------------	---

BILAGOR

1	Blankett med elevförteckning
2	Kort INFORMATION om projektet
3	Brev till lärare i engelska i årskurs 8
4	Brev till rektor
5	Påminnelsebrev till lärare i engelska april 1982
6	Påminnelsebrev till lärare i engelska juni 1982
7	INSAMLINGEN FEBRUARI - MARS 1982

INSAMLING AV STANDARDPROVSRESULTAT I ENGELSKA FÖR ÅRSKURS 8, VAREN 1982

Bakgrund

Det longitudinella projektet Utvärdering genom uppföljning av elever (UGU) har tidigare presenterats i två rapporter. I den första (Emanuelsson, 1979) behandlas projektets bakgrund, syfte, planering och uppläggning. Den andra rapporten (Emanuelsson, 1981) behandlar de första datainsamlingarna. UGU-projektets första årskull, som gick i årskurs sex läsåret 1979/80, omfattar 9 108 elever. Den första datainsamlingen från denna årskull skedde under våren 1980. Bland annat samlades resultat in från de standardprov som genomförts i klasserna. Standardprov förekom i årskurs sex i ämnena svenska, matematik och engelska. I årskurs åtta gavs standardprov endast i engelska. Denna PM sammanfattar våra erfarenheter av insamlingsarbetet i årskurs åtta.

Tidsplan

Provperioden för standardproven omfattade tiden 1 mars - 8 april 1982 och normeringstabeller var skolorna tillhanda drygt en månad senare, nämligen den 10 maj. Berörda lärare fick vårt material före eller i början av provperioden.

Information och tillvägagångssätt vid insamlingen

Blanketter (bilaga 1) med förteckningar över berörda elever, ordnade klassvis, konstruerades. Blanketterna upptog elevernas namn, SCB-kod och kolumner för standardprovsresultat i särskild respektive allmän kurs. De olika delprovets beteckningar var angivna på blanketten.

Högstadielärarna hade som regel inte medverkat i projektet tidigare. Dessutom hade ett stort antal elever flyttat sedan årskurs sex. Många av dem bodde 1982 i andra kommuner än de ursprungliga 29. Vi utarbetade ett informationsblad med en kortfattad beskrivning av UGU-projektet (bilaga 2), för att informera rektorer och lärare som ej kommit i kontakt med projektet tidigare. Lärarna i engelska fick dessutom ett brev med information om hur de skulle förfara vid insamlingen (bilaga 3).

Vi saknade aktuell klassbeteckning för årskurs åtta, men hade tillgång till klassbeteckning för årskurs sju. Allt material skickades till rektor, för att vi skulle kunna få hjälp med att distribuera materialet till rätt lärare. Rektor informerades genom brev (bilaga 4) och informationsblad (bilaga 2).

Rektorer och lärare kunde genom att sända in en talong beställa ytterligare informationsmaterial (se bilaga 2). Den möjligheten utnyttjades av ett tjugotal lärare och/eller rektorer.

Insamlingen berörde drygt 720 klasser. I cirka 270 av dessa klasser gick endast en UGU-elev. Klasserna i undersökningen fördelade sig på ungefär 330 rektorsområden i 137 kommuner.

Materialet sändes ut sista veckan i februari. I mitten av mars började resultaten från skolorna komma in. Den 30 april skickade vi ut påminnelser till 200 klasser (bilaga 5). Vi hade då fått resultat eller meddelande att standardprov ej använts för ca hälften av eleverna i undersökningsgruppen. Ungefär en månad senare hade vi fått någon form av besked från ytterligare ca 170 klasser med tillsammans ungefär 3 000 elever, dvs ca en tredjedel av undersökningsgruppen. I början av juni skickade vi ut ett andra påminnelsebrev till 29 klasser (bilaga 6) och ringde tre skolor. Detta resulterade i svar från ett tjugotal klasser. I bilaga 7 finns en redogörelse för insamlingen månad för månad.

Resultat

UGU-projektets elever som i årskurs sex, vårterminen 1980 fanns i 436 klasser, var på vårterminen i årskurs åtta utspridda på minst 720 klasser, fördelade på 137 kommuner i samtliga län. I 274 av klasserna gick endast en UGU-elev.

Av de ca 720 klasser som berördes av insamlingen har ungefär 560 skickat in elevernas standardprovresultat. Från elva av dessa klasser har meddelats att den allmänna kursen inte använder standardprov. Resultat från dessa klasser föreligger då endast för elever i särskild kurs. Sammanlagt har vi fått provresultat från 7 367 elever, vilket är 81 procent av hela undersökningsgruppen.

Vi saknar provresultat eller någon annan form av meddelande från drygt 110 klasser. I dessa klasser går 602 UGU-elever, vilket utgör drygt sex procent av populationen.

Det finns olika orsaker till att elever inte gjort standardprov (13 % av undersökningsgruppen). Vissa skolor eller klasser, i ett fall en hel kommun, använder överhuvud taget inte standardprov (ca 20 klasser). I ett par klasser har standardprov inte använts för eleverna i den allmänna kursen, då läraren bedömt att eleverna varit alltför svaga. Från ett par klasser har vi inte kunnat få resultaten på grund av lärares sjukdom.

Vad beträffar enstaka elever, för vilka det ej föreligger resultat på standardprov, är den vanligaste orsaken att eleven flyttat. Andra orsaker som nämnts är att eleven har språksvårigheter, tillhör särskild undervisningsgrupp (specialklass eller klinikundervisning), har anpassad studiegång, läser någon form av baskurs, ej läser engelska eller går om årskurs sju. I några fall har skolk, sjukdom eller förlängd prao hindrat eleven från att göra standardproven.

Kodning och stansning

Lärarna hade tre alternativ att välja mellan, då de skulle skicka in resultaten från standardproven. De kunde använda projektets blankett, kopiera egen förteckning eller skicka in provhäftets framsida med sammanställning av resultaten.

De flesta lärarna använde sig av det första alternativet. Endast sju lärare skickade in framsidor av provhäften. Från sex klasser fick vi kopior på lärarnas egna förteckningar.

Genom att så gott som alla lärare hade använt projektets blanketter behövde vi inte överföra resultaten till stansunderlag. Materialet kunde stansas direkt.

Ett speciellt problem uppstod i två klasser där två elever med samma namn fanns i vardera klassen. Vi visste då inte till vem respektive provresultat hörde. Problemet löstes genom att eleverna gick i olika alternativkurser. För dessa elever sätts nu initialer ut för deras andra förnamn. Samma problem kan uppstå också i andra klasser i och med att elever flyttar.

I slutet av oktober var materialet stansat och upplagt för bearbetning.

REFERENSER

Emanuelsson, I. (1979). *Utvärdering genom uppföljning av elever. Ett nytt individualstatistikprojekt. Rapport nr 11* från Institutionen för pedagogik vid Högskolan för lärarutbildning i Stockholm.

Emanuelsson, I. (1981). *Utvärdering genom uppföljning av elever. II. De första datainsamlingarna. Rapport nr 10* från Institutionen för pedagogik vid Högskolan för lärarutbildning i Stockholm.

KOMMUN: 1264

RESULTAT PA STANDARDPROV I ENGELSKA VT-82

SKOLA: VIKENSKOLAN

SARSKILD KURS

ALLMAN KURS

KLASSBET. I AK7: 7A ( )

SCBKOD NAMN

GOF1	GOF2	LF	HF	(SUMMA)	GOF1	GOF2	LF	HF	(SUMMA)
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									
XXX									

Kort INFORMATION om projektet

UTVÄRDERING GENOM UPPFÖLJNING AV ELEVER

1. Syftet med projektet är en långsiktig utvärdering av skola och utbildning. Den sker genom uppföljning av årskullar av elever. För närvarande pågår en uppföljning av två undersökningsgrupper, som utgörs av elever som gick i årskurs sex i grundskolan våren 1980 samt av elever som tillhör årskurs tre våren 1982. Urvalet består av ca 10 000 individer ur vardera årskullen. I 29 slumpmässigt valda kommuner utvaldes ett antal hela klasser. Genom kontinuerliga studier av elevernas utveckling ska kunskap om utbildningens roll i individernas utvecklingsprocesser erhållas. Som en del av dessa studier ska elevers vägar genom utbildningssystemet belysas. Därvid söker man svar på frågor som: Vilka elever går till olika studievägar? Vilka klarar sig bra, och vilka klarar sig mindre bra etc. Sammanfattningsvis kan man säga att utvärderingen framför allt gäller skolans möjligheter att kunna leva upp till olika jämlikhetsbefrämjande målsättningar.
2. Projektet genomförs i samverkan mellan Skolöverstyrelsen och Statistiska centralbyrån. I ledningsgruppen finns också Universitets- och Högskoleämbetet representerat. Projektet är förlagt till Institutionen för pedagogik vid Högskolan för lärarutbildning i Stockholm. Projektledare är docent Ingemar Emanuelsson.
3. För projektets undersökningar samlas olika slags uppgifter in från och om de utvalda individerna. Statistiska centralbyrån samlar årligen in sådana uppgifter om skolverksamheten, som normalt registreras och finns i form av tillgänglig statistik på skolexpeditioner. Dit hör exempelvis betyg, uppgifter om specialundervisning och andra stödåtgärder, frånvaro etc. Uppgifter samlas också in via frågeformulär och olika prov direkt från individerna.

Lärare i engelska i årskurs åtta

Projektet "Utvärdering genom uppföljning av elever" bedrivs som ett led i den centrala utvärderingen av skolan. Det presenteras mycket kortfattat på bifogat informationsblad.

Som underlag för en viktig del av studier av elevernas kunskapsutveckling samlar vi inom projektet in resultat från genomförda standardprov i de olika årskurserna. Detta gjordes i årskurs sex våren 1980. Eleverna går detta läsår i årskurs åtta, där flertalet av dem har standardprov i engelska. Det är anledningen till att vi vänder oss till dig för att be om hjälp med insamlingen av provresultat.

Av bifogad förteckning framgår vilka elever som är aktuella i vår undersökning. Det är alltså enbart dessa elevers resultat vi önskar få. På grund av att elever har flyttat eller bytt klass sedan årskurs sex, kan det i vissa fall vara bara någon enstaka elev med i just din klass. Som också framgår av blanketten vill vi ha resultat på samtliga genomförda delprov. Du behöver inte fylla i summapoäng för alla proven i engelska i annat fall än om du av någon anledning inte har tillgång till delprovsresultaten.

Eftersom det oftast är olika lärare som undervisar elever med allmän respektive särskild kurs, har du kanske inte tillgång till provresultat för alla eleverna i förteckningen. I så fall ber vi dig lämna blankett och information till den lärare som har de uppgifter du saknar.

Vi försöker att i datainsamlingarna minimera de extra arbetsinsatser som krävs av berörda personer i skolorna. Därför föreslår

vi tre olika sätt att rapportera provresultaten till projektet. Tanken är att du ska kunna välja det alternativ som förorsakar dig minst besvär.

1. Delprovsresultaten skrivs in på den av oss bifogade blanketten, som sedan skickas tillbaka i det bifogade svarskuvertet.
2. Om du har (gör) en egen förteckning över elevernas resultat, kan du kopiera den och skicka in kopian i svarskuvertet. Skicka då också med den oifyllda blanketten. Vi behöver den för att kunna hänföra resultaten till rätt individ med hjälp av de uppgifter som finns förtryckta på den.
3. När du gjort de noteringar du själv behöver om provresultaten, kan du riva av provhäftets första sida med sammanställningen av delprovsresultaten och skicka dessa sidor till oss i svarskuvertet. Även i detta fall är det viktigt att vi också får den oifyllda blanketten tillbaka.

Om du/ni inte använder standardprov, är det viktigt att vi får information om detta. Skriv ett kort meddelande på blanketten och skicka den i svarskuvertet.

Eftersom bortfall av uppgifter alltid snedvrider resultaten av undersökningar av det slag vi arbetar med, är det viktigt att vi får in provresultat eller uppgift om att standardprov inte använts från *alla* berörda lärare. Då det gäller ett av skolöverstyrelsens egna utvärderingsprojekt, gör du heller inget fel genom att lämna ifrån dig standardprovsresultat på det sätt som vi begärt.

Vi vill nämna att samtliga berörda intresseorganisationer, dvs lärarnas och skolledarnas fackliga organisationer, Hem och Skola samt elevorganisationerna inbjudits till centralt anordnade informationsmöten på Skolöverstyrelsen om projektet. De har vid dessa tillfällen uttalat sitt intresse för projektet och framhållit vikten av att det genomförs.

Vi är tacksamma om du vill sända in de begärda uppgifterna så snart som möjligt efter det att standardproven är klara.

Trots att vi är medvetna om att insamlingen orsakar dig visst merarbete, vågar vi ändå hoppas på din välvilliga medverkan. Om du har några frågor att ställa eller har synpunkter på projektet, kan du lämpligen skicka oss dessa i svarskuvertet. Du är också välkommen att höra av dig per telefon eller brevledes.

Vi som arbetar med projektet heter
Ingemar Emanuelsson (projektledare), Kerstin Ek och Astrid Pettersson.

Vår adress är:

UGU-projektet
Institutionen för pedagogik
Högskolan för lärarutbildning
Box 34103

100 26 STOCKHOLM

Tel: 08/22 16 80

Tack på förhand för din medverkan och med vänlig hälsning

Ingemar Emanuelsson

Bilagor

Informationsblad
Blankett med elevförteckning

Institutionen för pedagogik

Projektet "Utvärdering genom uppföljning
av elever"

1982-03-01

Till Rektor

Projektet "Utvärdering genom uppföljning av elever" är en långsiktig undersökning av skolans och utbildningens roll i individens utvecklingsprocesser. Det ingår som en del av Skolöverstyrelsens centrala utvärdering av skolan. Inom ramen för projektet följs urval av elever från olika årskullar genom sin utbildningsperiod. Möjligheter skapas också för fortsatta uppföljningsstudier efter avslutad skolgång. Det övergripande syftet med projektet är alltså en långsiktig utvärdering av olika insatser på utbildningsområdet. Projektet presenteras mycket kortfattat på bifogat informationsblad.

En del av projektets omfattande datainsamlingar gäller standardprovsresultat från olika årskurser och ämnen. Dessa uppgifter används för att möjliggöra studier av elevernas kunskapsutveckling genom skolåren. En sådan insamling gjordes i årskurs sex våren 1980. Eleverna i denna årskull, som tillhör projektets första undersökningsgrupp, går nu som regel i årskurs åtta. Vissa av dem tillhör enligt våra uppgifter klasser i ditt rektorsområde.

Vi har skrivit ett brev med information och instruktioner till lärare som undervisar i engelska i klasser där undersökningsgruppens elever finns. Eleverna är förtecknade på den särskilt konstruerade blankett som bifogas lärarbrevet. Lärarna får också ett informationsblad samt ett svarskuvert. Allt detta material bifogas detta brev antingen klassvis hopbuntat med hjälp av gem eller i separata kuvert.

Vi ber dig om hjälp med att distribuera materialet till rätt lärare. Förhoppningsvis ska det gå utan större problem trots att vi i de flesta fall endast har klassens(ernas) beteckning i års-

kurs sju. Vi kan alltså inte vara helt säkra på att klassbe-
teckningen är densamma också i årskurs åtta, även om det torde
vara så i de allra flesta fall. Vidare är det ju oftast så, att
olika lärare undervisar klasserna i allmän respektive särskild
kurs. Om så är fallet, ber vi dig ge materialet till en av lärar-
na. I det brev som lärarna får, instrueras de att lämna materia-
let vidare till den lärare som undervisar i den andra alternativ-
kursen. När samtliga uppgifter är ifyllda, ombeds läraren skicka
tillbaka blanketten direkt till projektet i bifogat svarskuvert.

Avslutningsvis vill vi nämna, att eftersom undersökningen bedrivs
som ett uppdrag av Skolöverstyrelsen, begås det inte något fel ge-
nom att provresultaten rapporteras in till projektet. All insam-
lad information är skyddad enligt sekretesslag och -förordning
för obehörig åtkomst. Datainspektionen har gett tillstånd till
projektets personregister.

Om du vill ha ytterligare information om projektet, hänvisar vi
i första hand till lärarbrevet. Du är också välkommen att höra
av dig direkt till oss i projektledningen med frågor och/eller
synpunkter. Tar du kontakt per telefon - 08/22 16 80 - så fråga
efter Ingemar Emanuelsson eller Astrid Pettersson. Du kan natur-
ligtvis också skriva till oss.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Ingemar Emanuelsson
projektledare

UGU-projektet
Institutionen för pedagogik
Högskolan för lärarutbildning
Box 34103

100 26 STOCKHOLM

08/22 16 80

Bilagor

Brev och blanketter till berörda lärare
Informationsblad

April 1982

Lärare i engelska i berörda klasser

I slutet av februari skickade vi ett brev, där vi bad om din medverkan. Det gällde insamling av resultat på standardprov för projektet. Eleverna det gäller finns förtecknade på de(n) blankett(er) vi skickade som bilaga till brevet.

Enligt våra anteckningar har vi ännu inte fått resultat från din(a) klass(er). Vi har heller inte fått meddelande om att ni inte använt standardproven. Därför detta påminnelsebrev.

Som vi skrev i det förra brevet, är det angeläget att få information om samtliga elever i undersökningen. Resultaten riskerar annars att bli missvisande.

Om du nyligen skickat in provresultaten kan våra brev ha mötts på vägen. Vi ber dig att i så fall bortse från denna påminnelse.

Om du skickar in provresultaten i form av kopia på egen förteckning eller avrivna första-sidor på provhäftena, ber vi dig också skicka med den blankett du fick i vårt förra brev.

Med hopp om att snart få de önskade uppgifterna sänder jag vänliga hälsningar och tackar för din medverkan.

Ingemar Emanuelsson
projektledare

Adress: UGU-projektet
Institutionen för pedagogik
Högskolan för lärarutbildning
Box 34103

100 26 STOCKHOLM

Tel: 08-22 16 80 ankn 250

Lärare i engelska i berörda klasser

I slutet av februari månad skickade vi via rektor ett brev, där vi bad om din medverkan i projektet. Det gällde insamling av resultat på standardproven. I april månad skickade vi ett påminnelsebrev.

Enligt våra anteckningar har vi ännu inte fått några resultat från din(a) klass(er) eller något meddelande om att ni inte använt standardprov. Vi skickar därför änyo en förteckning över de elever som är aktuella i din avdelning och ber dig att snarast möjligt fylla i den och skicka den till oss i bifogat svarskuvert.

Med vänlig hälsning

Astrid Pettersson
forskningsassistent

INSAMLINGEN FEBRUARI - MARS 1982

Februari

Brev till rektorer och lärare skickades ut den 24:e. Drygt 720 klasser berörs.

Mars

Första beskedet från skolorna kom in den 16:e. Nio klasser i samma kommun använde inte standardprov i engelska. Fram till och med den 25:e kom det enbart resultat från eller meddelanden om enstaka elever. Från och med den 26:e kom resultat från klasser med fler än tre UGU-elever.

April

Varje dag fick vi resultat från ett tjugotal klasser i genomsnitt. Det varierade från 4 till 24 klasser. Den 30:e hade vi fått provresultat eller meddelande att standardprov ej använts från 448 klasser. I 215 av dessa klasser gick endast en UGU-elev.

Den sista april skickades påminnelsebrev till engelskläraren i 200 klasser med fler än två UGU-elever.

Maj

Provresultat från omkring 150 klasser kom in denna månad. Från ett tjugotal klasser meddelades att standardprov ej användes.

Juni

Alla klasser med fler än åtta elever, som inte lämnat någon form av meddelande, fick en andra påminnelse i början av juni. Påminnelsebrev, kopior av klassförteckning och nytt svarskuvert skickades till 29 klasser.

Tre skolor påmindes per telefon. Det var skolor från vilka vi inte fått något livstecken. På två av dessa skolor hade klass-

förteckningarna förkommit. Vi skickade nya. Från en av skolorna fick vi omgående tillbaka förteckningarna ifyllda. Från den andra skolan har vi ännu inte fått något besked.

Från den tredje skolan fick vi beskedet att resultaten redan var inskickade. Efter flera kontakter fick vi nya resultat, dock endast normerade värden, vilka var de enda som gick att få fram.

Juli-september

Under sommaren fick vi in meddelanden och resultat från ytterligare 29 klasser med tillsammans 413 UGU-elever.

